

Η ενασχόληση με τη χαρακτηριστική, μοιάζει προαποφασισμένη για το ζωγράφο Μάρκο Καμπάνη, όχι τόσο εξαιτίας των γνώσεων που απέκτησε κατά τη διάρκεια των σπουδών του, αλλά κυρίως από την εποχή που αναμετρήθηκε με το μυστικό τόπο του Αγίου Όρους και μυήθηκε στον κόσμο της Αγιορείτικης χαλκογραφίας, από τη στιγμή που του αποκαλύφθηκε η ατμόσφαιρα του Αγιορείτικου εργαστηρίου, του «σταμπαδούρικού» των ταπεινών «χάρτινων εικόνων» των Αγίων και των πανοραμικών τοπίων της καρδιάς του.

Ακολουθώντας την πορεία της ορθόδοξης χαρακτηριστικής, που ξεκινά με απλές ξυλογραφίες τον 17ο αιώνα, επηρεάζεται στη συνέχεια από τη Δύση και υιοθετεί την πιο σύνθετη τεχνική της χαλκογραφίας, για να βρεί την αυθεντικότερη έκφραση της στα αγιορείτικα χαρακτηριστικά του 19ου αιώνα, ο Μάρκος Καμπάνης, εξερευνά το υποβλητικό τοπίο του Όρους, γίνεται μύστης του και οδηγείται από την περιήγηση στην καταγραφή και την απλή αποτύπωση, από το σχέδιο εκ φυσικού στην έντεχνη χάραξη, ενώ με τα τελευταία του χαρακτηριστικά για τη Σκίτη του Αγίου Ανδρέα, ένας προσωπικός κύκλος αναζήτησης μοιάζει να κλείνει, καθώς ο καλλιτέχνης σκόπιμα χειρίζεται το έργο του με τρόπο αδρό, επιλέγοντας υλικά και μεθόδους χάραξης που αποκλείουν την περιττή καλλιγραφία, αντανακλώντας την ψυχή του τοπίου και διατηρώντας τη σάρκα της εικόνας του. Ο ίδιος ο καλλιτέχνης σημειώνει ότι ενσυνείδητα επιλέγει το λινόλευμο, που δεν έχει την αντίσταση και δεν απαιτεί τη λεπτομέρεια του ξύλου, επιδιώκοντας να ελαφρύνει το θέμα του, ίσως ακριβώς επειδή είναι ήδη βεβαρυσμένο, ιστορικά και εικαστικά, και επιθυμώντας να παραδώσει στο θεατή μια επιφάνεια πιο χοντροκομμένη, με λιτότητα στην υφή, που θεωρεί ότι ερμηνεύει την αρχική ματιά του με τρόπο πιο εύστοχο. Το ξεχωριστό της υφής, ενισχύεται ταυτόχρονα από την προσεκτική επιλογή του χειροποίητου ινδικού χαρτιού που με τη σειρά του συνηγορεί στη μοναδικότητα του έργου.

Πρόκειται για μια επιλογή απολύτως συμβατή με το μικρό μέγεθος των χαρακτηριστικών του Μάρκου Καμπάνη. Ο καλλιτέχνης εμμένει σε μεγέθη απτά, μεγέθη που με ευκολία γλιστρούν ανάμεσα στα χεριά του θεατή, θυμίζοντας λιγότερο πίνακα και περισσότερο βιβλίο, ή, ακόμη καλύτερα, τις χάρτινες εικόνες των Αγίων και των πανοραμικών απόψεων των μονών, που άλλοτε τύπωναν και μοίραζαν οι τελευταίες, και που φυλάσσονταν από τους πιστούς ως πολύτιμα ενθύμια προσκυνήματος, ή προσφιλή υποκατάστατα φορητών εικόνων σε ταπεινά προσκυνητάρια.

Η λιτότητα της υφής, η οικονομία του μεγέθους, ταιριάζουν απόλυτα με τη διαπραγμάτευση της θεματολογίας από τον καλλιτέχνη. Τα πέντε χαρακτηριστικά της Σκίτης του Αγίου Ανδρέα δεν ακολουθούν κάποια προκαθορισμένη σειρά. Σε αντίθεση με την προηγούμενη δουλειά του, τα χαρακτηριστικά των πύργων του Αγίου Όρους, τα θέματα εδώ δεν είναι πάντοτε αναγνωρίσιμα. Επιλέγονται λεπτομέρειες όψεων, καταγράφονται ανεπίσημες οπτικές γωνίες και διαγράφονται οι ώρες και οι στιγμές ενός τόπου που επιθυμεί να παραμείνει ζωντανός. Το μνημειώδες δίνει τη θέση του στο προσωπικό βίωμα, και η ιστορικότητα υποχωρεί μπροστά στην πίστη και το συναίσθημα. Ίσως αυτό τελικά να είναι και το ζητούμενο μιας πρώτης ανάθεσης έργου σε σύγχρονο χαρακτήρα από τους Αγιορείτες μοναχούς: η αναζήτηση της συνέχειας σε μια μακραίωνη παράδοση, όπου, με όχημα τη χαρακτηριστική, ο ενεστώς χρόνος ενός τόπου λατρείας τρέπεται σε χάρτινες εικόνες, οικεία ενθυμήματα ιερότητος.